

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	2.Kf.700.114/2022/4.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes jogi képviselője:	felperesi képviselő (felperesi képviselő címe) (eljáró kamarai jogtanácsos: jogtanácsos)
Az alperes:	alperes (alperes címe)
Az alperes jogi képviselője:	alperest képviselő kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	helyettesítési díj megfizetése iránt indított közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (22. sorszám alatt)
A fellebbezéssel érintett eljárás:	Debreceni Törvényszék 18.K.702.575/2021/20. számú ítélete

Í T É L E T:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 50.000 (ötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes területi szervénél foglalkozás munkakörben szolgálatot teljesítő felperes a 2021. január 1. napjától 2021. december 31. napjáig terjedő időszakban eredeti munkaköre mellett bűnjelkezelői munkakörbe tartozó feladatokat is ellátott.

A felperes keresete, az alperes védírata

[2] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a 2021. január 1. napjától 2021. december 31. napjáig terjedő időszakban 12 átirányítással érintett hónapra 1.534.680 forint helyettesítési díj és késedelmi kamata megfizetésére. A helyettesítési díj mértékét illetményének 30 %-ában kérte megállapítani. Keresetét azzal indokolta, hogy a peresített időszakban az alperes az eredeti nyomozói munkaköre mellett az ebbe nem tartozó bűnjelkezelési feladatok ellátására is utasította, így a alperes. személyi állományának jogállásáról szóló 2020. évi CXXX. törvény (továbbiakban: tv.) 51. §-a szerint helyettesítési díj illeti meg.

[3] Az alperes védíratában a kereset elutasítását kérte, vitatva a követelés jogalapját ésösszecszerűségét. Előadta, hogy a felperes bűnjelkezelői feladatait munkakörének részeként, a munkaköri leírásában foglaltak szerint végezte.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 1.534.680 forint helyettesítési díjat és annak késedelmi kamatát. Ítéletét a tv. 51. § (1)-(2) és (4)-(5) bekezdéseire alapította. Indokolásában rögzítette, hogy a munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, ezért általában jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – ellátását (Kfv.VII.37.193/2020/8., Kf.VII.39.246/2020/4.). Az alperes Foglalkoztatási Szabályzatának 1. melléklete külön nevesíti (területi szinten) a nyomozói és (központi szinten) a bűnjelkezelői munkakört. A felperes munkaköri leírása mind az alaptevékenységként megjelölt nyomozó munkaköri feladatait (2-3. oldal) – utalva a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: Be.) 34.§-ára –, mind a bűnjelkezelői tevékenységet (4-5. oldal) tartalmazza. A nyomozás és az előkészítő eljárás részletes szabályait a Be., valamint a nyomozás és az előkészítő eljárás részletes szabályairól szóló 100/2018. (VI. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nyer.), míg a bűnjelkezeléssel összefüggő főbb rendelkezéseket a lefoglalás és a büntetőeljárás során lefoglalt dolgok kezelésének, nyilvántartásának, előzetes értékesítésének és megsemmisítésének szabályairól, valamint az elkobzás végrehajtásáról szóló 11/2003. (V.08.) IM-BM-PM együttes rendelet (továbbiakban: Együttes rendelet) rögzíti. Kifejtette, hogy téves azon alperesi hivatkozás, miszerint a nyomozó munkakörnek szükségszerű velejárója lenne a bűnjelkezelési tevékenység; nem volt relevanciája, hogy az alperes szervezetén belül területi szinten bűnjelkezelő munkakör kialakítására nem került sor, a feladatellátást a munkáltató munkaszervezési okból, szolgálati érdekből ideiglenesen rendelte el. Az alperesnek a nyomozói munkakör kiterjesztő értelmezésére nem volt lehetősége, a felperes nyomozói munkakörébe a bűnjelkezelés feladatait beleérteni nem lehet, a felperes a bűnjelkezelést nem az eredeti (nyomozói) munkaköre helyett, hanem amellelt látta el, így a tv. 51.§ (1)

bekezdésének feltételei fennálltak, ezért a helyettesítési díjra vonatkozó igényérvényesítés jogalapja is fennállt.

[5] Az összecszerűség körében a Kúria Kfv.VII.37.732/2020/5. számú döntésére hivatkozással megállapította, hogy a tv. 51. § (4) bekezdése szerinti keretek között a középértéknek megfelelően igényelt helyettesítési díj eltúlzottnak vagy aránytalannak a két önálló munkakört betöltő felperes esetében nem tekinthető. Mérlegelése szerint a felperesi igényt alátámasztotta, hogy az alperes által eredetileg tervezett 70-30 %-os nyomozati-bűnjelkezelői munka aránya nem volt tartható; a bűnjelkezelői feladatok a bűnjelkezelési folyamat teljes spektrumát átfogták, nem merültek ki pusztán adatrögzítésben; azt a területi szervnél egyszemélyben a felperes látta el, noha arra a 2022. évben külön szervezeti egységet hoztak létre; a felperest a rábízott bűnjelekért objektív (leltár) felelősség is terhelte; a feladatellátás komoly többlettudást, külön betanulást igényelt; az általánostól (optimálistól) eltérő időigénnyel járt. Azon alperesi hivatkozásoknak, hogy a felperes által ellátott két önálló munkakörhöz milyen juttatások társulnak; a többi nyomozóval szembeni méltányosság kérdésének; a felperes nyomozói feladatai nehézségi szintjének, nyomozói leterheltségének; vagy a bűnjelkezelésben tapasztalható kaotikus állapotok megszüntetése és a felgyűlt hátralék ledolgozása alperesi célnak nem volt relevanciája, ilyenek figyelembevétele ugyanis a helyettesítési díjat előíró tv. 51.§-a rendelkezéséből nem vezethető le.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[6] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő a tv. 50. § (4) bekezdése megsértésére hivatkozással fellebbezést, melyben az ítélet megváltoztatásával elsődlegesen a kereset elutasítását, másodlagosan a kereseti követelés részben történő elutasítását és a marasztalási összeg csökkentését kérte. Előadta, hogy a bűnjelkezelési feladatok ellátása a nyomozói munka részét képezte, egy adott szakma képviselője a szigorúan munkakörébe tartozó feladatokon túl más feladatokat is ellátni köteles, minden munkakör szükségszerű velejárója az adminisztráció, így a felperes nyomozói munkaköre kiterjesztően értelmezhető. Alaptalan az elsőfokú bíróság azon döntése, hogy az átirányításra vonatkozó munkáltatói intézkedés hiányában is megállapítható a helyettesítési díj. A területi szervnél bűnjelkezelő nem dolgozott, tehát helyettesítésre sem kerülhetett sor. A tv. 50. § (4) bekezdése szerint az átirányítás rövid időtartamokra is elrendelhető, így – függetlenül az erre vonatkozó munkáltatói intézkedés hiányától – a felperes átirányítására nem az eredeti munkaköre mellett, hanem időszakonként több napra az eredeti munkaköre helyett került sor. A nyomozóként kiemelt munkaköri pótlékban részesülő felperes munkavégzésében a nyomozati munka csak 30 %-os arányban jelent meg, a perbeli időszak túlnyomó részében heti 2-3, esetenként több napon kizárólag bűnjelkezelői feladatokat látott el. A bűnjelkezelő munkakörhöz a nyomozói munkakörhöz képest kevesebb juttatás kapcsolódik, mert nincs munkaköri pótlék. A felperes azon napokra is megkapta a nyomozói pótlékot, amikor nyomozási cselekményeket nem végzett, fokozott veszéllyel nem kellett szembenéznie. Az elsőfokú bíróság elmulasztotta ezen – a felperesi követelést csökkentő – tény a helyettesítési díj mértéke tekintetében mérlegelésbe vonni.

[7] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Előadta, hogy a fellebbezés a jogszabályhely pontos megjelölésével a jogszabálysértést nem tartalmazza. Hivatkozott arra, hogy az alperes Foglalkoztatási szabályzatának 1. melléklete szerinti másik munkakörbe tartozó feladatokat látott el. A Kúria többi eseti döntésére figyelemmel kifejtette, hogy a munkaköri leírásban a munkaköri feladatok korlátlanul nem bővíthetők, az átirányítás írásba foglalásának elmulasztására az alperes nem hivatkozhat. A nyomozói pótlék megléte a helyettesítési díj mértékének meghatározása vonatkozásában nem releváns, továbbá a bírói mérlegeléssel kapcsolatban az alperes nem adta elő, hogy azt miért nem tartja elfogadhatónak.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[8] A fellebbezés – az alábbiak szerint – megalapozatlan.

[9] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az alperes fellebbezésében nem vitatta, ezáltal – a fellebbezés keretei között – a másodfokú bíróságnak elsősorban abban az anyagi jogkérdésben kellett állást foglalnia, hogy az elsőfokú bíróság a releváns jogszabályi rendelkezések felhívásával, indokai részletes kifejtésével jogszerű döntést hozott-e. A másodfokú bíróság a felülbírálat során arra a jogi álláspontra jutott, hogy az elsőfokú bíróság ítélete megfelel az irányadó jogszabályoknak, döntésével és annak indokaival a másodfokú bíróság is egyetértett. A fellebbezésben előadottakra tekintettel az alábbiakat emeli ki.

[10] Az alperes a Kp. 100. § (2) bekezdés b) pontja alapján a jogszabályhely pontos megjelölésével (tv. 50. § (4) bekezdése) hivatkozott jogszabálysértésre, ezért a felperesi ellenkérelemben foglaltakkal ellentétben a fellebbezés érdemben elbírálható. Az alperes fellebbezésében mind az elsőfokú bíróság által megítélt helyettesítési díj jogalapját, mind a megállapított összecszerűséget vitatta, azonban az általa megjelölt egyetlen jogszabálysértés a jogalapot érinti, az elsőfokú bíróság helyettesítési díj összecszerűségére vonatkozó mérlegelési tevékenységéhez kapcsolódó jogszabálysértést a jogszabályhely pontos felhívásával nem jelölt meg.

[11] Az alábbiak szerint téves az alperes jogi álláspontja, miszerint a bűnjelkezelés a felperes munkaköréhez tartozott, nem valósult meg átirányítás, továbbá nem egyszeri és egy éven keresztül tartó átirányítás valósult meg, hanem heti rendszerességgel sok néhány napos, így a felperes nem a nyomozói munkaköre mellett, hanem ahelyett látott el bűnjelkezelői feladatokat.

[12] A tv. 129. § (4) bekezdése szerint az egyes munkakörök besorolását a munkáltató vezetője - a munkakör tartalmának meghatározott módszertanon és eljárási rendben végrehajtott értékelése alapján - a foglalkoztatási szabályzatban állapítja meg. Az alperes Foglalkoztatási Szabályzata egymástól elkülönített munkakörként nevesíti a nyomozói, valamint a bűnjelkezelői munkakört. Továbbá a nyomozói és bűnjelkezelői feladatokat egymástól jogszabályi rendelkezések is elhatárolják. A Be. LX. Fejezete, valamint a Be. 866. § (1) bekezdés b) pontja alapján kiadott Nyer. rendelkezik a nyomozás szabályairól, míg a Nyer. 12. § (6) bekezdése alapján a bűnjelkezelést külön jogszabály, az Együttes rendelet szabályozza. Az Együttes rendelet 5. § (1) bekezdése értelmében külön bűnjelkezelőt kell kijelölni, tehát ezen feladat nem tekinthető a nyomozói munkakör részének. Ugyanezen rendelkezés utolsó fordulata alapján az egy szervezeti egységhez tartozó több nyomozó hatóság a bűnjelkezelést összevontan, egy szervezeti egységben is elláthatja, amely az alperes Foglalkoztatási Szabályzata 1. mellékletének értelmében központi szinten történik. Mindezek szerint a felperes nyomozói munkakörébe a bűnjelkezelési feladatok ellátása nem tartozott bele, az külön munkakör részét képezte.

[13] A következetes ítélkezési gyakorlatnak megfelelően a más munkavállaló munkakörébe tartozó feladatok bizonyított ellátása esetén az érintett – eltérő elnevezéssel – többletdíjazásra jogosult (Mfv.II. 10.742/2016/5, Mfv.II.10.382/2018/11.). A Kúria – a alperes.ről szóló 2010. évi CXXII. törvény tv. 51. § (1)-(2), (4) bekezdéseivel azonos tartalmú, a tv. hatályba lépése előtt hatályos 18/D. § (1)-(2), (4) bekezdéseit értelmezve – a Kf.VIII.39.854/2021/6. számú ítéletében rámutatott arra, hogy a munkáltató a munkaköri leírásban a – közszolgálatban jogszabály vagy munkáltatói szabályzat alapján – munkaszerződésben (kinevezésben) munkakörön belül határozhatja meg az elvégzendő feladatokat. Mindezek szerint a felperes nyomozói munkakörébe a bűnjelkezelési feladatok ellátása nem tartozott bele, az külön munkakör részét képezte.

[14] A Kúria a Kf.VIII.39.854/2021/6. számú ítéletében azt is rögzítette, amennyiben a munkavállaló – adott esetben a közszolgálati tisztviselő - a munkakörébe nem tartozó feladatokat lát el, külön díjazásra jogosult, amelynek jogcímét és mértékét az adott jogviszonyban irányadó jogszabályok határozzák meg.

[15] Az alperes fellebbezésében alaptalanul kifogásolta az átirányítás elrendelésének hiányát, mert az átirányítással járó többletfeladat ellátásának ellentételezése nem a tv. 51. § (1) bekezdése szerinti utasítás (munkáltatói intézkedés) írásba foglalásától, hanem annak tényleges megvalósulásától függ. Az alakszerű határozat meghozatalának elmulasztására, mint saját felróható magatartására az alperes előnyök szerzése végett nem hivatkozhat (Kf.VIII.39.854/2021/6.).

[16] A tv. 50. § (4) bekezdése ugyan lehetővé teszi akár az egyetlen napra történő átirányítást is, azonban ezen rendelkezést a tv. 51. § (4) bekezdésével összefüggésben kell értelmezni, amely előírja a helyettesítési díj mértékének időarányos megállapítását és a helyettesítési díj mértékét a foglalkoztatott illetményének 10–50 %-a közötti összegben szabályozza. Ebből és a tv. 144. § (1) bekezdéséből következően a helyettesítési díj

számításának alapja a felperes havi illetménye, nem pedig az egy napra járó illetmény összege. Az, hogy a felperes milyen arányban, azaz az adott hónapban hány munkanapon végezte a munkakörébe nem tartozó feladatokat, a helyettesítési díj mértékének meghatározása során értékelhető (Kf.VIII.39.854/2021/6.). Így az alperes a felperes munkaköre mellett más munkakörbe tartozó feladatokra történő átirányítását 12 hónapon keresztül folyamatosan fenntartotta, mivel a felperes minden hónapban heti rendszerességgel mind nyomozói, mind bűnjelkezelői feladatokat egyaránt ellátott. Mindezek szerint az elsőfokú bíróság jogszerűen állapította meg, hogy a helyettesítési díjra vonatkozó igényérvényesítés jogalapja fennállt, azt az alperes a fellebbezés érvei alapján sikerrel nem támadta.

[17] Az elsőfokú bíróság helyettesítési díj összegszerűségére vonatkozó mérlegelési tevékenységének a vizsgálata a fellebbezés tartalmi hiányossága folytán nem lehetséges. A Kp. 99. § (1) bekezdése, 100. § (2) bekezdés b) pontja és 104. § (1) bekezdése alapján a közigazgatási bírósági eljárásban a fellebbezési kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél milyen bírósági döntést kér. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis, ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. A tartalmi elemek hiánya vagy fogyatékossága esetén a másodfokú bíróság nem kerül abba a helyzetbe, hogy egzaktsággal megismerhesse azt az okot vagy okokat, amelyek miatt a fél a jogerős határozatot jogszabálysértőnek tartja. Emellett a fellebbezési kérelem tartalmi elemei meghatározzák a fellebbezési eljárás tartalmi és perjogi kereteit (Kf.VII.39.673/2020/7.). A törvény kifejezett rendelkezése értelmében a fellebbezés érdemi elbírálását a jogszabályhely szövegszerű, tartalmi körülírása nem teszi lehetővé. A fellebbezést megalapozó jogszabálysértés megjelölésének elmaradása miatt hiánypótlási felhívást nem lehet kibocsátani és ezt a hiányt önként sem lehet pótolni a fellebbezési határidő lejártá után (Kf.IX.37.902/2019/2., Kf.II.37.757/2019/2. Kf.III.37.951/2019/2., Kf.VI.38.058/2019/2.). Tehát a bírósági mérlegelési tevékenységhez kapcsolódó jogszabálysértés jogszabályhely pontos felhívásával történő megjelölésének elmaradása miatt a másodfokú bíróság nem volt abban a helyzetben, hogy ütköztesse az ítélet erre vonatkozó indokolását, és abból az ítéleti álláspont jogszerűtlenségére nézve következtetést vonjon le.

[18] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla Kp. 109. § (1) bekezdése alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[19] A pervesztes alperes a Kp. 35. §-a alapján alkalmazandó, polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja, 3. § (5) bekezdése alapján köteles a fellebbezéssel érintett pertárgyértékhez igazodó és a jogi képviselő által kifejtett munkával arányosan felszámított, a pernyertes felperest megillető másodfokú perköltség megfizetésére.

[20] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentes, ezért a fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontjára és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[21] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdés alapján alkalmazandó Kp. 77. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[22] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2023. január 11.

dr. Szőke Mária s.k.
a tanács elnöke

dr. Bendli Attila József s.k.
előadó bíró

dr. Németh Andrea s.k.
bíró